

SÕJALISTE KAUPADE NIMEKIRI

Kategooria Kauba kirjeldus
tähis ja
number

ML1 **Sileraudsed relvad kaliibriga alla 20 mm, teised käsitulirelvad ning automaattulirelvad kaliibriga 12,7 mm (kaliiber 0,50 tolli) või alla selle, nende lisaseadmed ja olulised osad:**

a. vintpüssid, karabiinid, revolvrud, püstolid, automaattulirelvad ja kuulipildujad;

Märkus. Punkt ML1.a ei hõlma järgmisi relvi:

1. musketid, vintpüssid ja karabiinid, mis on valmistatud enne 1938. aastat;

2. musketite, vintpüsside ja karabiinide reproduktsioonid, mille originaalid on valmistatud enne 1890. aastat;

3. revolvrud, püstolid ja kuulipildujad, mis on valmistatud enne 1890. aastat, ja nende reproduktsioonid.

b. sileraudsed relvad:

1. sileraudsed tulirelvad, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks;

2. muud sileraudsed relvad:

a. täisautomaatsed tulirelvad;

b. poolautomaatsed tulirelvad või pumppüssid;

c. relvad, milles kasutatakse kestata (hülsita) laskemoona;

d. lisaseadmed: heli- ja püssirohuvälgatuse summutid, relvade sihikud, rakised ja spetsiaalsed relvaalused, mis on määratud punktides ML1.a, ML1.b või ML1.c nimetatud tulirelvadele;

e. olulised osad: relvaraud, lukk, padrunipesa, trummel ja adapter, mis on määratud punktis ML1.a, ML1.b või ML1.c nimetatud tulirelvadele.

***Märkus 1.** Kategooria ML1 ei hõlma tsiviiltulirelvi, nende lisaseadmeid ega nende osi, kui selliste relvade jaoks on olemas kõik vajalikud eriload „Relvaseaduse“ alusel. Tsiviiltulirelvaks loetakse „Relvaseaduse“ alusel relva soetusloal tsiviilseks kasutamiseks lubatud tulirelvi. Need relvad ei tohi olla spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks ega olla täisautomaatsed.*

***Märkus 2.** Kategooria ML1 ei hõlma tulirelvi, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud paukpadrunite kasutamiseks ega võimalda tulistada ühegi ML3 kategoorias loetletud laskemoonaga.*

***Märkus 3.** Kategooria ML1 ei hõlma relvi, milles kasutatakse ääretule padruneid ja mis ei ole täisautomaatsed.*

***Märkus 4.** Punkt ML1.d ei hõlma relvade optilisi sihikuid, millel puudub elektrooniline pilditöötamise funktsioon ning millel on kuni 4-kordne suurendusvõime, eeldusel, et need ei ole spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks.*

ML2

Sileraudsed relvad kaliibriga 20 mm või üle selle, muud relvad või relvastus, mille kaliiber ületab 12,7 mm (kaliiber 0,50 tolli), nende lendkehad ja lisaseadmed ning spetsiaalsed komponendid:

a. suurtükid, kahurid, haubitsad, miinipildujad, tankitõrjerelvad, raketiheitjad, sõjalised leegiheitjad, tagasilöögita relvad, vint- ja sileraudsed relvad ning kõigi nende varjestamise seadmed;

***Märkus 1.** Punkt ML2.a hõlmab vedela paiskelaengu kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud pihusteid, mõõteseadmeid, mahuteid ja teisi spetsiaalseid komponente, mida kasutatakse punktis ML2.a kirjeldatud varustusega.*

***Märkus 2.** Punkt ML2.a ei hõlma järgmisi relvi:*

1. musketid, vintpüssid ja karabiinid, mis on valmistatud enne 1938. aastat;

2. musketite, vintpüsside ja karabiinide reproduktsioonid, mille originaalid on valmistatud enne 1890. aastat.

Märkus 3. Punkti ML2.a ei kohaldata selliste käes kantavate heiteseadmete suhtes, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud lennutama lendkehi, millel ei ole lõhkelaengut või sideliini, mitte kaugemale kui 500 m.

b. sõjaliseks kasutamiseks spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud suitsu-, gaasi- ja pürotehniliste toodete heitjad ja generaatorid;

Märkus. Punkt ML2.b ei hõlma signaalraketipüstoleid.

c. relvade sihikud ja relvade sihikute kinnitusalusel, millel on kõik järgmised omadused:

1. nad on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks ja

2. nad on projekteeritud, valmistatud või määratud spetsiaalselt punktis ML2.a loetletud relvadele;

d. relvaalused, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud punktis ML2.a loetletud relvadele.

ML3

Lahingumoon ja sütikuseadevahendid ning nende spetsiaalsed komponendid:

a. kategooriasse ML1, ML2 või ML12 kuuluvate relvade laskemoon;

b. punktis ML3.a loetletud laskemoona sütikud ja nende spetsiaalsed komponendid.

Märkus 1. Kategooriasse ML3 kuuluvad spetsiaalsed komponendid hõlmavad:

1. metallist või plastist tooteid nagu sütikualasid, -kapslid, padrunilindi lülid (cartridge link), mürsu või miini juhtvööd ja laskemoona metallist osad;

2. laengute aktiveerimise ja deaktiveerimise seadmeid, sütikuid, sensoreid ja initsieerivaid seadiseid;

3. energiaallikaid, mis võimaldavad välja lasta ühekordse võimsa energialaengu;

4. ärapõlevaid laengukesti;

5. kassettpommide, -miinide ja -mürskude ning soojusjuhitavate raketide osislõhkekehi.

Märkus 2. Punkt ML3.a ei hõlma ilma lendkehata tähekujuliselt suletud kestasuudmega (blank star) laskemoona ja läbipuuritud kestaga õppelaskemoona (dummy ammunition).

Märkus 3. Punkt ML3.a ei hõlma laskemoona, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud:

1. signaliseerimiseks;

2. lindude hirmutamiseks või

3. naftapuurkaevude gaasieraldiste läitmiseks.

ML4

Pommid, torpeedod, raketid, muud lõhkekehad ja lõhkelaengud ning nendega seotud seadmed ja lisavarustus ning nende spetsiaalsed komponendid:

NB 1: Juhtimis- ja navigatsiooniseadmete kohta vt kategooriat ML11.

NB 2: Lennukite raketitõrjesüsteemide (AMPS) kohta vt punkti ML4.c.

a. pommid, torpeedod, granaadid, suitsukanistrid, miinid, raketid, süvaveepommid, lõhkelaengud, lõhkeseadmed ja lõhkepaketid, pürotehnilised tooted, püropadrunid ja matkeseadmed (s.o varustus, mis matkib käesolevas punktis loetletud varustuse omadusi), mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks;

Märkus. Punkt ML4.a hõlmab samuti järgmist:

1. suitsugranaadid, süütepommid ja lõhkeseadmed;

2. raketidüüsid ja kosmiku naasiku otsakud.

b. seadmed, millel on kõik järgmised omadused:

1. nad on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks ja
2. nad on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud tegevuseks, mis on seotud mis tahes järgmiste kaupadega:
 - a. punktis ML4.a nimetatud kaubad või
 - b. isetehtud lõhkeseadmed.

Tehniline märkus. Punktis ML4.b.2 nimetatud tegevus hõlmab käsitsemist, õhkulennutamist, väljalaskmist, maha ja vette asetamist, juhtimist, üleskorjamist, lõhkamist, aktiveerimist, ühekordse võimsa energialaengu andmist, peibutamist, segamist, otsimist, avastamist, häirimist ja kõrvaldamist.

Märkus 1. Punkt ML4.b hõlmab samuti järgmist:

1. mobiilne gaasiveeldamisvarustus, mis võimaldab toota 1000 kg või enam veeldatud gaasi päevas;
2. elektriliselt pingestatud ujuvkaabel, mis võimaldab leida magnetmiine.

Märkus 2. Punkti ML4.b ei kohaldata selliste käeskantavate seadmete suhtes, mis on mõeldud üksnes metallesemete avastamiseks ning mis ei ole võimelised eristama miine muudest metallesemetest.

c. Lennukite raketitõrjesüsteemid (AMPS).

Märkus. Punkti ML4.c ei kohaldata lennukite raketitõrjesüsteemide (AMPSide) suhtes, millel on kõik järgmine:

a. üks järgmistest raketitõrjeanduritest:

1. passiivsed andurid, mis töötavad lainepikkustel vahemikus 100–400 nm, või
2. aktiivsed doppler-tüüpi impulssandurid raketitõrjeks;

b. vastumeetmete vallandamise süsteemid;

c. peibutusraketid, mis annavad nii nähtava kui infrapunasignaali pind-õhk-tüüpi raketide peibutamiseks ja

d. mis on paigaldatud tsiviilõhusõidukitele ja millel on kõik järgmised omadused:

a. Lennukite raketitõrjesüsteem on üksnes toimiv selles tsiviilõhusõidukis, millesse see AMPS on paigaldatud ja mille kohta on välja antud:

1. tsiviilõhusõiduki tüübisertifikaat või

2. samaväärne dokument, mida tunnustab Rahvusvaheline Tsiviillennundusorganisatsioon (ICAO);

2. AMPS on kaitstud, et hoida ära lubamatu juurdepääs tarkvarale ja

3. AMPS sisaldab aktiivset mehhanismi, mis muudab süsteemi mittetoimivaks, kui see eemaldatakse tsiviilõhusõidukilt, millele see paigaldati.

ML5

Tulejuhtimisvarustus, sellega seotud häire- ja hoiatusvarustus ning juurdekuuluvad süsteemid, testimis-, seadistamis- ja vastumeetmete varustus, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks, ning nende spetsiaalsed komponendid ja lisaseadmed:

a. relvade sihikud, pommitus- ja tulejuhtimisseadmed ja -arvutid ning relvajuhtimissüsteemid;

b. sihtmärgi avastamise, tuvastamise, määramise, sihitamise ja seire- või jälgimissüsteemid; otsimise, avastamise, andmeühildamise ning äratundmise või identifitseerimise varustus; andurite ühildamise varustus;

c. seadmed, mis on määratud vastumeetmete rakendamiseks punktis ML5.a või ML5.b loetletud varustusele;

Märkus. Punktis ML.5.c nimetatud vastumeetmete rakendamise seadmed hõlmavad avastamise seadmeid.

d. välitingimustes testimise ja varustuse seadistamise seadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või

määratud kasutamiseks punktis ML5.a, ML5.b või ML5.c loetletud varustusega.

ML6

Maismaasõidukid ja nende komponendid:

NB! Juhtimis- ja navigatsiooniseadmete kohta vt kategooriat ML11.

a. maismaasõidukid (sh treilerid) ja nende komponendid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks;

b. muud maismaasõidukid ja nende komponendid:

1. mis tahes sõidukid, mis on võimelised sõitma teedeta maastikul ja mille kõik rattad on veorattad ning millele on paigaldatud materjalid või komponendid, mis pakuvad III või sellest tugevama kaitseastmega (NIJ 0108.01, september 1985, või võrreldava tasemega riigisisene standard) kaitset ballistilise lennutrajektooriga füüsiliste kehade eest.

2. komponendid, millel on kõik järgmised omadused:

a. mis on projekteeritud, valmistatud või määratud spetsiaalselt punktis ML6.b.1 nimetatud sõidukitele ja

b. mille kaitseaste on III (NIJ 0108.01, september 1985, või võrreldava tasemega riigisisene standard) või sellest parem.

NB! Vt samuti punkti ML13.a.

Märkus 1. Punkt ML6a hõlmab järgmist:

a. tankid ja muud sõjaväe relvastatud sõidukid ning sõjaväe sõidukid, millele on paigaldatud relvaalused või varustus miinide mahapanekuks või kategooriasse ML4 kuuluva lahingumoona õhkulennutamiseks;

b. soomusmasinad;

c. amfibisõidukid ja sõidukid, mis on võimelised forsseerima sügavat veetõket;

d. pioneerveokid (recovery vehicles) ning laskemoona ja relvasüsteemide veokid ja seonduvad veose käitlemise seadmed.

Märkus 2. Maismaasõiduk on kohandatud sõjaliseks kasutamiseks punkti ML6.a tähenduses, kui sõidukile on lisatud üks või enam spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud komponenti, millega kaasneb selle sõiduki struktuuriliste, elektriliste või mehaaniliste omaduste muutus. Sellised komponendid hõlmavad järgmist:

a. pneumaatiliste rehvide seadised, mis muudavad rehvid kuulikindlaks ja mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud rehvide kaitseks kuulide eest;

b. sõiduki kasutamiseks vältimatult vajalike osade (näiteks kütusepaagid või juhtimiskabiin) soomustamine;

c. spetsiaalsed tugevdused või alused relvade kinnitamiseks sõidukile;

Märkus 3. Kategooria ML6 ei hõlma selliseid tsiviilotstarbelisi sõidukeid ja veokeid, mis on projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud raha ja väärtesemete transpordiks, millele on paigaldatud soomus või ballistiline kaitse.

ML7

Keemilised või bioloogilised toksilised toimeained, massirahutuste ohjamiseks mõeldud keemilised ühendid, radioaktiivsed materjalid, nendega seotud varustus, komponendid ja materjalid:

a. biotoimeained või radioaktiivsed materjalid, mis on kohandatud sõjaliseks kasutamiseks inim- või loomkaotuste põhjustamise ja seadmete, põllukultuuride või keskkonna kahjustamise eesmärgil;

b. kemoründemürgid, sealhulgas:

1. närvimürgid:

a. O-alküül- (kuni C₁₀, sealhulgas tsükloalküül-)alküül (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül) - fosfonofluoridaadid, näiteks:

sariin (GB): O-isopropüülmetüülfosfonofluoridaat (CAS 107-44-8) ja

somaan (GD): O-pinakolüülmetüülfosfonofluoridaat (CAS 96-64-0);

b. O-alküül- (kuni C₁₀, sealhulgas tsükloalküül-) -N, N-dialküül (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosforamidotsüanidaadid, näiteks:

tabuun (GA): O-etüül-N,N-dimetüülfosforamidotsüanidaat (CAS 77-81-6);

c. O-alküül- (H või alküülid kuni C₁₀, sealhulgas tsükloalküül-) S-2-dialküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) aminoetüülalküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosfonotiolaadid ja vastavad alküleeritud ja protoneeritud soolad, näiteks:

VX: O-etüül-S-(2-diisopropüülaminoetüül)metüülfosfonotiolaat (CAS 50782-69-9);

2. sööbemürgid:

a. väävel-sinepigaasid, näiteks:

1. 2-kloroetüülklorometüülsulfiid (CAS 2625-76-5);
2. bis(2-kloroetüül)sulfiid (CAS 505-60-2);
3. bis(2-kloroetüültio)metaan (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis(2-kloroetüültio)etaan (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis(2-kloroetüültio)-n-propaan (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis(2-kloroetüültio)-n-butaan (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis(2-kloroetüültio)-n-pentaan (CAS 142868-94-8);
8. bis(2-kloroetüültiometüül)eeter (CAS 63918-90-1);
9. bis(2-kloroetüültioetüül)eeter (CAS 63918-89-8);

b. ljuisiidid, näiteks:

1. 2-klorovinüüldikloroarsiin (CAS 541-25-3);
2. tris(2-klorovinüül)arsiin (CAS 40334-70-1);
3. bis(2-klorovinüül)kloroarsiin (CAS 40334-69-8);

c. lämmastik-sinepigaasid, näiteks:

1. HN1: bis(2-kloroetüül)etüülamiin (CAS 538-07-8);
2. HN2: bis(2-kloroetüül)metüülamiin (CAS 51-75-2);
3. HN3: tris(2-kloroetüül)amiin (CAS 555-77-1);

3. halvavad toimeained, näiteks:

3-kinuklindinüülbensülaat (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. defoliandid, näiteks:

a. butüül-2-kloro-4-fluorofenoksüatsetaat (LNF);

b. 2,4,5-triklorofenoksüädikhape (CAS 93-76-5) segus 2,4-diklorofenoksüädikhappega (CAS 94-75-7) (*Agent Orange*) (CAS 39277-47-9);

c. keemiarelva binaarsed ja põhilised lähteained:

1. alküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosfonüüldifluoriidid, näiteks:

DF: metüülfosfonüüldifluoriid (CAS 676-99-3);

2. O-alküül- (H või alküülid kuni C₁₀, sealhulgas tsükloalküül-) O-2-dialküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) aminoetüülalküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosfoniidid ja vastavad alküleeritud ja protoneeritud soolad, näiteks:

QL: O-etüül-2-diisopropüülaminoetüülmetüülfosfoniit (CAS 57856-11-8);

3. klorosariin: O-isopropüülmetüülfosfonokloridaat (CAS 1445-76-7);

4. klorosomaan: O-pinakolüülmetüülfosfonokloridaat (CAS 7040-57-5);

d. massirahutuste ohjamiseks mõeldud keemilised ühendid, toimeainete koostisse kuuluvad aktiivsed kemikaalid ja nende kombinatsioonid, sealhulgas:

1. α-bromobenseenatsetonitriil (bromobensüülsüaniid) (CA) (CAS 5798-79-8);

2. [(2-klorofenüül)metüleen] propaanidinitriil, o-klorobensülideenmalononitriil (CS) (CAS 2698-41-1);

3. 2-kloro-1-fenüületanoon, fenüülatsüülkloriid (ω-kloroatsetofenoon) (CN) (CAS 532-27-4);

4. dibens-(b,f)-1,4-oksasefiin (CR) (CAS 257-07-8);

5. 10-kloro-5,10-dihüdrofenarsasiin, (fenarsasiinkloriid), (adamsiit), (DM) (CAS 578-94-9);

6. N-nonanoüülmorfoliin, (MPA) (CAS 5299-64-9);

Märkus 1. Punkti ML7.d ei kohaldata enesekaitseks ettenähtud ja eraldi pakendatud, massirahutuste ohjamiseks mõeldud toimeainete suhtes.

Märkus 2. Punkti ML7.d ei kohaldata toimeainete koostisse kuuluvate selliste aktiivsete kemikaalide ja nende kombinatsioonide suhtes, mis on määratud ja pakendatud toiduainetööstuses või meditsiinilisel eesmärgil kasutamiseks.

e. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud varustus, mis on projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud mis tahes alljärgnevalt loetletud materjalide, ainete või seadmete ja spetsiaalselt neile projekteeritud, valmistatud või määratud komponentide levitamiseks:

1. punktis ML7.a, ML7.b või ML7.d nimetatud materjalid või toimeained või

2. punktis ML7.c nimetatud lähteainetest valmistatud kemoründemürgid;

f. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud kaitsevarustus ja saaste eemaldamise varustus, komponendid ning keemilised segud:

1. varustus, mis on projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud kaitseks punktis ML7.a, ML7.b või ML7.d nimetatud materjalide eest, ja spetsiaalselt selle jaoks projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid;

2. varustus, mis on projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud saaste eemaldamiseks punktis ML7.a või ML7.b nimetatud materjalidega saastatud esemetelt, ja spetsiaalselt selle jaoks projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid;

3. keemilised segud, mis on välja töötatud või koostatud spetsiaalselt punktis ML7.a või ML7.b nimetatud materjalidega saastunud esemetelt saaste eemaldamiseks;

Märkus. Punkt ML7.f.1 hõlmab järgmist:

a. õhu konditsioneerimise seadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud tuuma-, bioloogilise või keemilise saaste filtreerimiseks;

b. kaitseriietus.

NB! Tsiiviilotstarbeliste gaasimaskide ja kaitsevarustuse ning saaste eemaldamiseks kasutatava varustuse kohta vt samuti Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1A004.

g. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud varustus, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud või kohandatud punktis ML7.a, ML7.b või ML7.d nimetatud materjalide avastamiseks ja kindlaksmääramiseks, ning spetsiaalselt selle jaoks projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid;

Märkus. Punkti ML7.g ei kohaldata personaalsete kiirgusseire dosimeetrite suhtes.

NB! Vt samuti Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1A004.

h. biopolümeerid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või mida on töödeldud punktis ML7.b nimetatud kemoründemürkide avastamiseks või kindlaksmääramiseks, ning spetsiaalsed rakukultuurid, mida kasutatakse nende valmistamiseks;

i. biokatalüsaatorid saaste eemaldamiseks või kemoründemürkide mõju vähendamiseks ja selleks vajalikud biosüsteemid:

1. laboratoorse selektsiooni või biosüsteemide geneetilise manipulatsiooni tulemusel saadud biokatalüsaatorid, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud spetsiaalselt punktis ML7.b nimetatud kemoründemürkide mõju vähendamiseks või nendest põhjustatud saaste eemaldamiseks;

2. alljärgnevad bioloogilised süsteemid, mis sisaldavad punktis ML7.i.1 nimetatud biokatalüsaatorite valmistamiseks vajalikku geneetilist eriteavet:

a. ekspressioonivektorid

b. viirused

c. rakukultuurid.

Märkus 1. Punkte ML7.b ja ML7.d ei kohaldata järgmise suhtes:

a. tsüanogeenkloriid (CAS 506-77-4). Vt Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C450.a.5;

b. vesiniktsüaniidhape (CAS 74-90-8);

c. kloor (CAS 7782-50-5);

d. karbonüülkloriid (fosgeen) (CAS 75-44-5). Vt Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C450.a.4;

e. difosgeen (triklorometüülkloroformaat) (CAS 503-38-8);

f. ei kasutata alates 2004. aastast;

g. ksüüülbromiid, orto-: (CAS 89-92-9), meta-: (CAS 620-13-3), para-: (CAS 104-81-4);

h. bensüülbromiid (CAS 100-39-0);

i. bensüüljodiid (CAS 620-05-3);

j. bromoatsetoon (CAS 598-31-2);

k. tsüanogeenbromiid (CAS 506-68-3);

l. bromometüületüülketoon (CAS 816-40-0);

m. kloroatsetoon (CAS 78-95-5);

n. etüüljodoatsetaat (CAS 623-48-3);

o. jodoatsetoon (CAS 3019-04-3);

p. kloropikriin (CAS 76-06-2). Vt Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C450.a.7.

Märkus 2. *Punktides ML7.h ja ML7.i.2 esitatud rakukultuuride ja biosüsteemide loetelu on ammendav ja neid alapunkte ei kohaldata tsiviilotstarbel, näiteks põllumajanduses, farmaatsiatööstuses, meditsiinis, veterinaarias, keskkonnakaitses, jäätmekäitluses ja toiduainetööstuses kasutatavate rakkude või biosüsteemide suhtes.*

ML8

Kõrge siseenergiaga materjalid ja nendega seotud ained:

NB 1. Vt samuti Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C011.

NB 2. Laengute ja seadmete kohta vt Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkte ML4 ja 1A008.

Tehnilised märkused:

1. Kategoorias ML8 nimetatakse seguks kompositsiooni kahest või enamast ainest, millest vähemalt üks on loetletud kategooria ML8 alapunktides.

2. Nimekiri hõlmab kõiki ML8 alapunktides loetletud aineid, isegi kui neid kasutatakse muul kui näidatud otstarbel (näiteks kasutatakse triaminoguanidiinnitraati (TAGN) peamiselt lõhkeainena, kuid seda võidakse kasutada ka kütuse või oksüdeerijana).

a. lõhkeained ja nende segud:

- 1. ADN.B.F (aminodinitrobensofuroksaan või 7-amino-4,6-dinitrobensofurasaan-1-oksiid) (CAS 97096-78-1);*
- 2. BNCP (cis-bis(5-nitrotetrasolato)tetraammiinkoobalt(III)perkloraat) (CAS 117412-28-9);*
- 3. CL-14 (diaminodinitrobensofuroksaan või 5,7-diamino-4,6-dinitrobensofurasaan-1-oksiid) (CAS 117907-74-1);*
- 4. CL-20 (HNIW või heksanitroheksaasaisovürtsitaan) (CAS 135285-90-4);*

- CL-20 klatraadid (vt ka vastavaid lähteaineid punktides ML8.g.3 ja ML8.g.4);
5. CP (2-(5-tsüanotetrasolato)pentaammiinkoobalt(III)perkloraat) (CAS 70247-32-4);
 6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetüleen, FOX7) (CAS 145250-81-3);
 7. DATB (diaminotrinitrobenseen) (CAS 1630-08-6);
 8. DDFP (1,4-dinitrodifurasanopiperasiin);
 9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropürasiin-1-oksiid, PZO) (CAS 194486-77-6);
 10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4'',6,6'-heksanitrobifenüül või dipikramiid) (CAS 17215-44-0);
 11. DNGU (DINGU või dinitroglükooluriil) (CAS 55510-04-8);
 12. järgmised furasaanid:
 - a. DAAOF (diaminoasoksüfurasaan);
 - b. DAAzF (diaminoasofurasaan) (CAS 78644-90-3);
 13. HMX ja selle derivaadid (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.5):
 - a. HMX (tsüklotetrametüleentetranitramiin, oktahüdro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrasiin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraasatsüklooktaan, oktogeen) (CAS 2691-41-0);
 - b. HMXi difluoroamiinitud analoogid;
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraasabitsüklo[3,3,0]oktaanon-3, tetranitrosemiglkouril või ketobitsüklo-HMX) (CAS 130256-72-3);
 14. HNAD (heksanitroadamantaan) (CAS 143850-71-9);

15. HNS (heksanitrostilbeen) (CAS 20062-22-0);
16. järgmised imidasoolid:
 - a. BNNII (oktahüdro-2,5-bis(nitroimino)imidaso[4,5-d]imidasool);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidasool) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidasool);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriasolo)-2,4-dinitroimidasool);
 - e. PTIA (1-pikrüül-2,4,5-trinitroimidasool);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriasolo)-2-dinitrometüleenhüdrasiin);
18. NTO (ONTA või 3-nitro-1,2,4-triasool-5-oon) (CAS 932-64-9);
19. polünitrokubaanid enam kui nelja nitrorühmaga;
20. PYX (2,6-bis(pikrüülamino)-3,5-dinitropüridiin) (CAS 38082-89-2);
21. RDX ja selle järgmised derivaadid:
 - a. RDX (tsüklotrimetüleentrinitramiin, tsükloniit, T4, heksahüdro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triasiin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triasa-tsükloheksaan, heksogeen) (CAS 121-82-4);
 - b. keto-RDX (K-6 või 2,4,6-trinitro-2,4,6-triasatsükloheksanoon) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidiinnitrat) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenseen) (CAS 3058-38-6) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.7);

24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroamiin)oktahüdro-1,5-dinitro-1,5-diasotsiin);
25. järgmised tetrasoolid:
- a. NTAT (nitrotriasoolaminotetrasool);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriasolo)-4-nitrotetrasool);
26. tetrüül (trinitrofenüülmetüülnitramiin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraasadekaliin) (CAS 135877-16-6) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.6);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroasetidiin) (CAS 97645-24-4) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.2);
29. TNGU (SORGUYL või tetranitroglükooluriil) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-püridasino[4,5-d]püridasiin) (CAS 229176-04-9);
31. järgmised triasiinid:
- a. DNAM (2-oksü-4,6-dinitroamino-s-triasiin) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahüdro-1,3,5-triasiin) (CAS 130400-13-4);
32. järgmised triasoolid:
- a. 5-asido-2-nitrotriasool;
 - b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihüdrasino-1,2,4-triasooldinitramiid) (CAS 1614-08-0);
 - c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triasool);
 - d. BDNTA (bis(dinitrotriasool)amiin);

- e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triasool) (CAS 30003-46-4);
- f. DN.B.T (dinitrobistriasool) (CAS 70890-46-9);
- g. ei kasutata alates 2010. aastast;
- h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriasolo)-3,5-dinitrotriasool);
- i. PDNT (1-pikrüül-3,5-dinitrotriasool);
- j. TACOT (tetranitrobensotriasolobensotriasool) (CAS 25243-36-1);

33. punktis ML8.a loetlemata lõhkeained, mille detonatsioonikiirus kõrgeimal tihedusel on suurem kui 8700 m/s või mille detonatsioonisurve on suurem kui 34 GPa (340 kbar);

34. punktis ML8.a loetlemata orgaanilised lõhkeained detonatsioonisurvega 25 GPa (250 kbar) või enam ja mis säilitavad temperatuuril 523 K (250 °C) või enam stabiilsuse 5 minutit või kauem;

b. järgmised raketikütused:

1. mis tahes ÜRO klassile 1.1 vastav tahke raketikütus teoreetilise eriimpulsiga (standardtingimustel) üle 250 s mittemetallilise või üle 270 s või enam alumiinse koostise korral;
2. mis tahes ÜRO klassile 1.3 vastav tahke raketikütus teoreetilise eriimpulsiga (standardtingimustel) üle 230 s mittehalogeense, 250 s mittemetallilise ja 266 s metallilise koostise korral;
3. raketikütused jõukonstandiga üle 1200 kJ/kg;
4. raketikütused püsiva lineaarse põlemiskiirusega üle 38 mm/s, mõõdetuna ühe inhibeeritud ribaga, standardtingimustel – rõhk 6,89 MPa (68,9 bar) ja temperatuur 294 K (21 °C);
5. elastomeer-kohandatud valatud kahealuselised raketikütused (EMCDB) venivusega rohkem kui 5% temperatuuril 233 K (−40 °C) maksimaalse pinge korral;

6. mis tahes raketikütus, mis sisaldab punktis ML8.a loetletud aineid;
 7. sõjaliseks kasutamiseks spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud raketikütused, mida ei ole nimetatud mujal sõjaliste kaupade nimekirjas;
- c. pürotehnika, kütused ja nendega seotud ained ning nende segud:
1. spetsiaalselt sõjaliseks otstarbeks koostatud lennukikütused;
 2. alane (alumiiniumhüdriid) (CAS 7784-21-6);
 3. karboraanid; dekaboraan (CAS 17702-41-9); pentaboraanid (CAS 19624-22-7 ja 18433-84-6) ja nende derivaadid;
 4. hüdrasiin ja selle järgmised derivaadid (vt ka hüdrasiini oksüdeerivaid derivaate punktides ML8.d.8 ja ML8.d.9):
 - a. hüdrasiin (CAS 302-01-2) kontsentratsioonis 70% või üle selle;
 - b. monometüülhüdrasiin (CAS 60-34-4);
 - c. sümmeetriline dimetüülhüdrasiin (CAS 540-73-8);
 - d. asümmeetriline dimetüülhüdrasiin (CAS 57-14-7);
 5. kerakujulistest, pihustatud, kerajatest, helbelistest või peenestatud osakestest koosnevad metallilised kütused, mis on valmistatud materjalist, mis sisaldab 99% või enam ükskõik mida järgnevast:
 - a. järgmised metallid ja nende segud:
 1. berüllium (CAS 7440-41-7) osakeste suurusega alla 60 µm;
 2. rauapulber (CAS 7439-89-6) osakeste suurusega 3 µm või alla selle, mis on saadud raudoksiidi redutseerimisel vesinikuga;
 - b. segud, mis sisaldavad ükskõik mida järgnevast:
 1. tsirkoonium (CAS 7440-67-7), magneesium (CAS 7439-95-4) ja nende sulamid osakeste suurusega alla 60 µm või

2. boorist (CAS 7440-42-8) või boorkarbiidist (CAS 12069-32-8) kütused puhtusega 85% või rohkem ja osakeste suurusega alla 60 µm;

6. sõjalised materjalid, mis sisaldavad spetsiaalselt leegiheitjates või süütelaskemoonas kasutamiseks koostatud süsivesinikpõletusaine paksendeid, nagu metallstearaate või -palmitaate (näiteks oktopalmitaate (CAS 637-12-7)) või M1, M2 või M3 paksendeid;

7. perkloraadid, kloraadid ja kromaadid segus pulbriliste metallidega või teiste kõrge energiasisaldusega kütusekomponentidega;

8. kerakujulistest osakestest alumiiniumipulber (CAS 7429-90-5) osakeste suurusega 60 µm või alla selle, mis on valmistatud materjalist alumiiniumisisaldusega 99% või rohkem;

9. titaani alahüdriid (TiHn) stöhhiomeetriaga $n = 0,65-1,68$.

Märkus 1. Punktis ML8.c.1 nimetatud lennukikütuste hulka kuuluvad ainult lõpptooted, mitte nende koostisosad.

Märkus 2. Punkti ML8.c.4.a ei kohaldata spetsiaalselt korrosioonitõrjeks koostatud hüdrasiinisegude suhtes.

Märkus 3. Punkti ML8.c.5 kohaldatakse lõhkeainete ja kütuse suhtes, sõltumata sellest, kas metallid või sulamid on kapseldatud alumiiniumis, magneesiumis, tsirkooniumis või berülliumis või mitte.

Märkus 4. Punkti ML8.c.5.b.2 ei kohaldata boori ja boorkarbiidi suhtes, mida on rikastatud boor-10-ga (boor-10 sisaldus 20% või rohkem).

Märkus 5. Punkti ML8.c.5.b kohaldatakse ainult selliste osakestest koosnevate metalliliste kütuste suhtes, mis on segatud muude ainetega, et moodustada sõjaliseks otstarbeks koostatud segu, näiteks vedelad suspensioonilaadsed raketikütused, tahked raketikütused või pürotehnilised segud.

d. järgmised oksüdeerijad ja nende segud:

1. ADN (ammooniumdinitramiid või SR 12) (CAS 140456-78-6);

2. AP (ammooniumperkloraat) (CAS 7790-98-9);

3. ühendid, mis sisaldavad fluori ja mis tahes järgmist:

- a. muud halogeenid;
- b. hapnik või
- c. lämmastik;

Märkus 1. Punkti ML8.d.3 ei kohaldata klooritrifluoriidi (CAS 7790-91-2) suhtes.

Märkus 2. Punkti ML8.d.3 ei kohaldata gaasilises olekus lämmastiktrifluoriidi (CAS 7783-54-2) suhtes.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diasetidiin) (CAS 78246-06-7);

5. HAN (hüdroksüülammooniumnitraat) (CAS 13465-08-2);

6. HAP (hüdroksüülammooniumperkloraat) (CAS 15588-62-2);

7. HFN (hüdrasiiniumnitroformiaat) (CAS 20773-28-8);

8. hüdrasiinnitraat (CAS 37836-27-4);

9. hüdrasiinperkloraat (CAS 27978-54-7);

10. vedelad oksüdeerijad, mis koosnevad inhibiitoriga punasest suitsevast lämmastikhappes (IRFNA) (CAS 8007-58-7) või sisaldavad seda;

Märkus. Punkti ML8.d.10 ei kohaldata inhibiitorita suitseva lämmastikhappe suhtes.

e. järgmised sideained, plastifikaatorid, monomeerid ja polümeerid:

1. AMMO (asidometüülmetüülloksetaan ja selle polümeerid) (CAS 90683-29-7) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.1);

2. BAMO (bisasidometüülloksetaan ja selle polümeerid) (CAS 17607-20-4) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.1);
3. BDNPA (bis(2,2-dinitropropüül)atsetaal) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis(2,2-dinitropropüül)formaal) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butaantriooltrinitraat) (CAS 6659-60-5) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.8);
6. kõrge siseenergiaga spetsiaalselt sõjaliseks otstarbeks koostatud monomeerid, plastifikaatorid ja polümeerid, mis sisaldavad ükskõik mida järgnevast:
 - a. nitrorühmad;
 - b. asidorühmad;
 - c. nitraatrühmad;
 - d. nitrasatrühmad või
 - e. difluoroaminorühmad;
7. FMAO (3-difluoroaminometüül-3-asidometüülloksetaan) ja selle polümeerid;
8. FEFO (bis(2-fluoro-2,2-dinitroetüül)formaal) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (polü-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentaan-1,5-dioolformaal) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (polü-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-trifluorometüül-3-oksaheptaan-1,7-dioolformaal);
11. GAP (glütsidülasiid-polümeer) (CAS 143178-24-9) ja selle derivaadid;
12. HTPB (hüdroksüül-termineeritud polübutadieen), mille hüdroksüülfunktsionaalsus jääb vahemikku 2,2–2,4, hüdroksüülarv on väiksem kui 0,77 meq/g ja viskoossus 30 °C juures väiksem kui 47 puaasi (CAS 69102-90-5);

13. alkohol-funktsionaalne polüepikloorhüdriin, mille molekulmass on alla 10 000:
- a. polüepikloorhüdriindiool;
 - b. polüepikloorhüdriintriool;
14. NENA-d (nitratoetüülnitramiinühendid) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 ja 85954-06-9);
15. PGN (polü-GLYN, polüglütüsidüülnitraat või polü(nitratometüüloksiraan)) (CAS 27814-48-8);
16. polü-NIMMO (polünitratometüülmetüüloksüetaan) või polü-NMMO (polü[3-nitratometüül-3-metüül-oksüetaan]) (CAS 84051-81-0);
17. polünitroortokarbonaadid;
18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksü]propaan või tris-vinoksüpropaanadukt) (CAS 53159-39-0);
- f. järgmised lisained:**
- 1. aluseline vaskalitsülaat (CAS 62320-94-9);
 - 2. BHEGA (bis(2-hüdroksüetüül)glükoolamiid) (CAS 17409-41-5);
 - 3. BNO (butadieennitriiloksiid) (CAS 9003-18-3);
 - 4. järgmised ferrotseeni derivaadid:
 - a. butatseen (CAS 125856-62-4);
 - b. katotseen (2,2-bis-etüülferrotsenüülpropaan) (CAS 37206-42-1);
 - c. ferrotseenkarboksüülhapped, sealhulgas ferrotseenkarboksüülhape (CAS 1271-42-7),

- 1,1'-ferrotseendikarboksüülhape (CAS 1293-87-4);
 - d. n-butüülferrotseen (CAS 31904-29-7);
 - e. muud polümeerse ferrotseeni adukt-derivaadid;
5. plii- β -resortsülaat (CAS 20936-32-7);
 6. pliitsitraat (CAS 14450-60-3);
 7. β -resortsülaadi või salitsülaatide plii-vaskkelaadid (CAS 68411-07-4);
 8. pliimaleaat (CAS 19136-34-6);
 9. pliisalitsülaat (CAS 15748-73-9);
 10. pliistannaat (CAS 12036-31-6);
 11. MAPO (tris-1-(2-metüül)asiridinüülfosfiinoksiid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metüül)asiridinüül)-2-(2-hüdroksüpropanoksü)propüülaminofosfiinoksiid ja teised MAPO derivaadid;
 12. metüül-BAPO (bis(2-metüül)asiridinüül)metüülaminofosfiinoksiid (CAS 85068-72-0);
 13. n-metüül-p-nitroaniliin (CAS 100-15-2);
 14. 3-nitrasa-1,5-pentaandiisotsüanaat (CAS 7406-61-9);
 15. järgmised metallorgaanilised sidusreaktiivid:
 - a. neopentüül(diallül)oksütris(dioktüül)fosfaatitanaat (CAS 103850-22-2), samuti tuntud kui titaan IV, 2,2[bis(2-propenolatometüül)butanolatotris(dioktüül)fosfaat] (CAS 110438-25-0) või LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. titaan IV [(2-propeen-1-olato)metüülpropanolatometüül]butaan-1-olatotris(dioktüül)pürofosfaat ehk KR 3538;

c. titaan IV [(2-propeen-1-olato)metüülpropanolatometüül]butaan-1-olatotris(dioktüül)pürofosfaat;

16. polütsüanodifluoroaminoetüleenoksiid;

17. polüfunktsionaalsed asiridiinamiidid isoftaal-, trimesüül- (BITA- või butüleenimiintrimesamiid-), isotsüaanuur- või trimetüüladiipiinskelettidega ja 2-metüül- või 2-etüül-asendajatega asiridiintsükliis;

18. polüpropüleenimiin (2-metüülaseridiin) (CAS 75-55-8);

19. ülipeen raudoksiid (Fe_2O_3) eripinnaga üle $250 \text{ m}^2/\text{g}$ ja keskmise osakeste suurusega $3,0 \text{ nm}$ või vähem;

20. TEPAN (tetraetüleenpentaamiinakrüülnitriil) (CAS 68412-45-3); tsüanoetüleeritud polüamiinid ja nende soolad;

21. TEPANOL (tetraetüleenpentaamiinakrüülnitriilglütsidool) (CAS 68412-46-4); tsüanoetüleeritud polüamiinide aduktid glütsidooliga ja nende soolad;

22. TPB (trifenüülvismut) (CAS 603-33-8);

g. järgmised lähteained:

NB! Punktis ML8.g viidatakse nimetatud kõrge siseenergiaga materjalidele, mida neist ainetest valmistatakse.

1. BCMO (bis-klorometüülloksetaan) (CAS 142173-26-0) (vt samuti punkte ML8.e.1 ja ML8.e.2);

2. dinitroasetidiin-t-butüülsool (CAS 125735-38-8) (vt samuti punkti ML8.a.28);

3. HBIW (heksabensüülheksaasaisovürtsitaan) (CAS 124782-15-6) (vt samuti punkti ML8.a.4);

4. TAIW (tetraatsetüüldibensüülheksaasaisovürtsitaan) (vt samuti punkti ML8.a.4)

(CAS 182763-60-6);

5. 1,3,5,7-tetraatsetüül-1,3,5,7-tetraasatsüklooktaan (TAT) (CAS 41378-98-7)

(vt samuti punkti ML8.a.13);

6. 1,4,5,8-tetraasadekaliin (CAS 5409-42-7) (vt samuti punkti ML8.a.27);

7. 1,3,5-triklorobenseen (CAS 108-70-3) (vt samuti punkti ML8.a.23);

8. 1,2,4-trihüdroksübutaan (butaan-1,2,4-triool) (CAS 3068-00-6) (vt samuti punkti ML8.e.5).

Märkus 5. Ei kasutata alates 2009. aastast.

Märkus 6. Kategooriat ML8 ei kohaldata järgmiste ainete suhtes, välja arvatud juhul, kui need ained esinevad ühendites punktis ML8.a nimetatud kõrge siseenergiaga materjalide või punktis ML8.c nimetatud pulbriliste metallidega või on nendega segatud:

a. ammooniumpikraat (CAS 131-74-8);

b. must püssirohi;

c. heksanitrodifenüülamiin (CAS 131-73-7);

d. difluoroamiin (CAS 10405-27-3);

e. nitrotärklis (CAS 9056-38-6);

f. kaaliumnitraat (CAS 7757-79-1);

g. tetranitronaftaleen;

h. trinitroanisool;

i. trinitronaftaleen;

j. trinitroksüleen;

- k. *n*-pürrolidinoon; 1-metüül-2-pürrolidinoon (CAS 872-50-4);
- l. dioktüülmaleaat (CAS 142-16-5);
- m. etüülheksüülakrülaat (CAS 103-11-7);
- n. trietüülalumiinium (TEA) (CAS 97-93-8), trimetüülalumiinium (TMA) (CAS 75-24-1) ja muud pürofoorsed liitiumi-, naatriumi-, magneesiumi-, tsingi- või booripõhised heteroalküülid ja -ariüülid;
- o. nitrotselluloos (CAS 9004-70-0);
- p. nitroglütseriin (ehk glütserooltrinitraat, trinitroglütseriin, NG);
- q. 2,4,6-trinitrotolueen (TNT) (CAS 118-96-7);
- r. etüleendiamiindinitraat (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s. pentaerütritooltetraniitraat (PETN) (CAS 78-11-5);
- t. pliiasiid (CAS 13424-46-9), neutraalne pliiüstifnaat (CAS 15245-44-0), aluseline pliiüstifnaat (CAS 12403-82-6), ja asiide või asiidkomplekse sisaldavad iniitsieerivad lõhkeained ja löökpadrunisegud;
- u. trietüleenglükoolidinitraat (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v. 2,4,6-trinitroresortsinool (stüfniinhape) (CAS 82-71-3);
- w. dietüüldifenüüluurea (CAS 85-98-3); dimetüüldifenüüluurea (CAS 611-92-7); metüületüüldifenüüluurea [tsentraliidid];
- x. *N,N*-difenüüluurea (asümmeetriline difenüüluurea) (CAS 603-54-3);
- y. metüül-*N,N*-difenüüluurea (asümmeetriline metüüldifenüüluurea);
- z. etüül-*N,N*-difenüüluurea (asümmeetriline etüüldifenüüluurea);

aa. 2-nitrodifenüülamiin (2-NDPA) (CAS 119-75-5);

bb. 4-nitrodifenüülamiin (4-NDPA) (CAS 836-30-6);

cc. 2,2-dinitropropanool (CAS 918-52-5);

dd. nitroguanidiin (CAS 556-88-7) (vt Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C011.d).

ML9

Sõjalaevad (pealvee- või allveelaevad), spetsiaalne merenduslik varustus, lisaseadmed ja komponendid, muud pealveelaevad:

NB! Juhtimis- ja navigatsiooniseadmete kohta vt kategooriat ML11.

a. järgmised laevad ja komponendid:

1. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud laevad (pealvee- või allveelaevad), olenemata nende tehnilisest seisundist ning sellest, kas kõnealused laevad kannavad relvi, relvasüsteeme, soomustust või mitte, samuti selliste laevade kered ja kerede osad, ning nende spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid;

2. punktis ML9.a.1 nimetatud pealveelaevad, millele on kinnitatud või millega on integreeritud mis tahes järgmine:

a. kategoorias ML1 nimetatud automaattulirelvad kaliibriga 12,7 mm või üle selle või kategoorias ML2, ML4, ML12 või ML19 nimetatud relvad või selliste relvade „kinnitusalused“ või kinnituskohad;

Tehniline märkus. „Kinnitusalused“ on relvade paigaldamiseks ettenähtud alused või struktuuri tugevdused.

b. kategoorias ML5 nimetatud tulejuhtimissüsteemid;

c. millel on kõik järgmised omadused:

1. „kaitse keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumarünnakute vastu (CBRN-kaitse)“ ja

2. „eelmärgamise või uhtmise süsteem“ saaste eemaldamiseks või

Tehnilised märkused.

1. „*CBRN-kaitse*“ on autonoomne siseruum, mis võimaldab näiteks ruumi ülesurveamist, ventilatsioonisüsteemide isoleerimist, millel on piiratud arv CBRN-filtritega ventilatsiooniavasid ja piiratud arv õhukindlaid juurdepääsupunkte.

2. „*Eelmärgamise või uhtmise süsteem*“ on merevee piserdamise süsteem, mis võimaldab samaaegselt kasta märjaks nii laeva tekid kui laevakere pealmise konstruktsiooni.

d. punktis ML4.b, ML5.c või ML11.a nimetatud aktiivsed vastumeetmete rakendamise süsteemid, millel on mis tahes järgmine omadus:

1. „CBRN-kaitse”

2. kere ja tekiehitised, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud radariristlõike (RCS) vähendamiseks;

3. soojusvarjestuse seadmed (nt heitgaasi jahutamise süsteem), välja arvatud seadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud elektrijaamade üldise tõhususe suurendamiseks või keskkonnamõju vähendamiseks või

4. demagneetimise süsteem, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud laeva magnetvälja mõju vähendamiseks;

b. järgmised spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud mootorid ja tõukejõusüsteemid ja nende spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid:

1. diiselmootorid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud allveelaevadele ja millel on kõik järgmised omadused:

a. väljundvõimsus 1,12 MW (1500 hj) või rohkem ja

b. pöörete arv 700 p/min või enam;

2. elektrimootorid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud allveelaevadele ja millel on kõik järgmised omadused:

- a. väljundvõimsus rohkem kui 0,75 MW (1000 hj);
 - b. kiire tagasikäik;
 - c. vedelikjahutus ja
 - d. täielikult kinnine masin;
3. mittemagnetiseeruvad diiselmootorid, millel on kõik järgmised omadused:
- a. väljundvõimsus 37,3 kW (50 hj) või rohkem ja
 - b. mittemagnetiseeruv osa ületab 75% kogumassist;
4. spetsiaalselt allveelaevade jaoks projekteeritud, valmistatud või määratud „välisõhu juurdelisamisest sõltumatud tõukejõusüsteemid“;
- Tehniline märkus.*** „Välisõhu juurdelisamisest sõltumatu tõukejõusüsteem“ võimaldab vee all oleval allveelaeval, millel ei ole juurdepääsu atmosfäärihapnikule, kasutada oma tõukejõusüsteemi kauem, kui see akude abil võimalik oleks. See ei hõlma tuumaenergiat.
- c. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud veealused avastamisseadmed, nende juhtimisseadmed ja nende spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid;
 - d. allveelaeva- ja torpeedovastased võrgud, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks;
 - e. ei kasutata alates 2003. aastast;
 - f. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud laevakere läbindused ja läbivad ühendused, mis võimaldavad koostoimimist laevavälise varustusega, ja nende komponendid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks;

Märkus. Punkt ML9.f hõlmab ühe- ja mitmejuhtmelisi, koaksiaal- ning lainejuhtühendusi ja laevakere läbindusi, mis on võimelised säilitama lekkekindluse ning ettenähtud omadused sügavustel üle 100 m, ja spetsiaalselt laserkiire ülekandeks mõeldud kiudoptilisi konnektoreid ja optilisi laevakere läbindusi, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud laserkiire ülekandeks, sügavusest sõltumata. See ei hõlma harilikke võlli ja roolivarda läbindusi.

g. mis tahes järgmiste omadustega müratud laagrid, nende komponendid ning selliseid laagreid sisaldavad seadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks:

1. gaas- või magnethõljukhõõre;
2. juhtseadmed tunnusmüra aktiivsummutamiseks või
3. juhtseadmed vibratsiooni summutamiseks.

ML10

Õhusõidukid, õhust kergemad õhusõidukid, mehitamata õhusõidukid, õhusõidukite mootorid ja seadmed, nendega seotud varustus ja komponendid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks:

NB! Juhtimis- ja navigatsiooniseadmete kohta vt kategooriat ML11.

- a.** lahingotstarbelised õhusõidukid ja spetsiaalselt neile projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid;
- b.** muud õhusõidukid ja õhust kergemad õhusõidukid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks, kaasa arvatud sõjalise otstarbega luureks, ründeaks, treeninguks, transpordiks, vägede või sõjalise varustuse dessandiks ja logistiliseks toeks, ning nende spetsiaalsed komponendid;
- c.** mehitamata õhusõidukid, nendega seotud varustus, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks, ja nende spetsiaalsed komponendid:
 1. mehitamata õhusõidukid, kaasa arvatud kaugjuhtimisega õhusõidukid (RPVd), autonoomse programmjuhtimisega õhusõidukid ja õhust kergemad õhusõidukid;

2. mehitamata õhusõidukite stardiseadmed ja maapealse tehnilise toe seadmed;

3. mehitamata õhusõidukite juhtimisseadmed;

d. õhusõidukite mootorid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks, ja nende spetsiaalsed komponendid;

e. lennuseadmed (*airborne equipment*), kaasa arvatud õhus kütuse tankimise varustus, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud kasutamiseks punktis ML10.a või ML10.b loetletud õhusõidukitega või punktis ML10.d nimetatud õhusõidukite mootoritega, ja nende spetsiaalsed komponendid;

f. survetankimisseadmed ja survetankimise varustus, samuti seadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud töötamiseks piiratud tingimustes, ja maapealsed seadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud kasutamiseks punktis ML10.a või ML10.b nimetatud õhusõidukitega või punktis ML10.d nimetatud õhusõidukite mootoritega;

g. sõjalise otstarbega kaitsekiivrid ja -maskid ning nende spetsiaalsed komponendid, normaalset atmosfäärirõhku säilitavad hingamisaparaadid ja ülikonnad, mis on mõeldud õhusõidukites kasutamiseks, antikoormusülikonnad, samuti õhusõidukites või raketites kasutatavad vedela hapniku konverterid ja katapuldid ning lõhkelaenguga käivitav õhusõiduki meeskonna päästevarustus;

h. langevarjud, tiibvarjud ja nendega seotud varustus ning nende spetsiaalsed komponendid:

1. langevarjud, mida ei ole nimetatud mujal sõjaliste kaupade nimekirjas;

2. tiibvarjud;

3. ülikõrgetel kõrgustel langevarjuhüppeks spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud varustus (näiteks ülikonnad, spetsiaalsed kiivrid, hingamissüsteemid ja navigeerimisvarustus);

i. langevarju automaatspiloteerimise süsteemid lastidele; spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud varustus mis tahes kõrgusel sooritatava hüppe tegemiseks, kaasa arvatud hapnikuvarustussüsteemid.

Märkus 1. Punkti ML10.b ei kohaldata spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud õhusõidukite või nende õhusõidukite variantide suhtes, millel on kõik järgmised omadused:

a. nad ei ole konfigureeritud sõjaliseks kasutamiseks ega ole varustatud seadmete või varustusega, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks ja

b. Euroopa Liidu liikmesriigi või Wassenaari kokkuleppe osalisriigi tsiviillennundusamet on nad tunnistanud tsiviilotstarbeliseks.

Märkus 2. Punkti ML10.d ei kohaldata järgmise suhtes:

a. sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud õhusõidukite mootorid, mis on Euroopa Liidu liikmesriigi või Wassenaari kokkuleppe osalisriigi tsiviillennundusameti poolt tunnistatud „tsiviilõhusõidukil“ kasutatavateks, või spetsiaalselt nendele projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid;

b. kolbmootorid või spetsiaalselt nendele projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid, välja arvatud spetsiaalselt mehitamata õhusõidukite jaoks projekteeritud, valmistatud või määratud kolbmootorid.

Märkus 3. Punkte ML10.b ja ML10.d, mis käsitlevad komponente ja varustust, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud spetsiaalselt mittesõjalistele õhusõidukitele või õhusõidukite mootoritele, mis on kohandatud sõjaliseks kasutamiseks, kohaldatakse ainult selliste sõjalise otstarbega komponentide ja seotud varustuse suhtes, mis on vajalikud sõjaliseks kasutamiseks kohandamiseks.

ML11

Elektrooniline varustus, mis ei ole loetletud mujal sõjaliste kaupade nimekirjas, ning selle spetsiaalsed komponendid:

a. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud elektrooniline varustus;

Märkus. Kategooria ML11.a hõlmab järgmist:

a. elektrooniliste vastumeetmete seadmed ja nende vastased seadmed (näiteks varustus, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud radarisüsteemide või raadiovastuvõtjate eksitamiseks kõrvaliste või valesignaalidega või muul viisil vastase

elektrooniliste vastuvõtuseadmete või vastumeetmete seadmete vastuvõtu, toimimise või nende efektiivsuse takistamiseks), kaasa arvatud summutusseadmed ja summutamise vastased seadmed;

b. sageduse kiirhäälestusega lambid;

c. elektroonilised süsteemid või varustus, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud elektromagnetilise spektri järelevalveks ja seireks sõjalise luure või julgeoleku tagamise eesmärkidel või sellise järelevalve ja seire vastumeetmeteks;

d. veealused vastumeetmed, mis hõlmavad akustilist ja magnetilist summutamist ja peibutamist; varustust, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud sonarite eksitamiseks kõrvaliste või valesignaalidega;

e. andmetöötuse turvaseadmed, andmete turvamise seadmed ning andmeedastus- ja signaliseerimisliinide turvaseadmed, mis kasutavad krüpteerimist;

f. identifitseerimise, autentimise ja võtmesisestuse varustus ning võtmehalduse, -tootmise ja levitamise varustus;

g. juhtimis- ja navigatsiooniseadmed;

h. troposfäärihajumise põhise digitaalse raadioside edastusseadmed;

i. spetsiaalselt teabesignaalide jaoks kavandatud digitaalsed demodulaatorid;

j. automaatsed juhtimissüsteemid.

NB! Sõjalise, tarkvaral põhineva raadioga (SDR) seotud tarkvara kohta vt kategooriat ML21.

b. globaalsete navigatsioonisatelliitide süsteemide (GNSS) segamise seadmed.

ML12

Kineetilise energia relvasüsteemid ja nendega seotud varustus ning nende spetsiaalsed komponendid:

a. kineetilise energia relvasüsteemid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sihtmärgi hävitamiseks või eesmärgist kõrvalejuhtimiseks;

b. spetsiaalsed testimise ja hindamise seadmed ning katsemudelid, kaasa arvatud diagnostikaseadmed ja sihtmärgid kineetilise energia lendkehade ja relvasüsteemide dünaamiliseks katsetamiseks.

NB! Allakaliibrilaskemoona [HK1]kasutavte ja ainult keemilisel tõukejõul põhinevate relvasüsteemide ning nende lahingumooni kohta vt kategooriaid ML1 kuni ML4.

Märkus 1. *Kategooria ML12 hõlmab järgnevat, kui see on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud kineetilise energia relvasüsteemidele:*

a. tõukejõusüsteemid, mis võimaldavad üksik- või kiirtulena kiirendada 0,1 g-st suuremaid masse kiirustele, mis ületavad 1,6 km/s;

b. primaarenergia tootmise, elektrilise kaitsekilbi, energia salvestamise, termoregulatsiooni-, kliima-, lülitus- ja kütusekäsitlusseadmed ning elektrilised liidesed toiteallika, relva ja muude relvatorni toiteallikafunktsioonide vahel;

c. sihtmärgi leidmise, jälgimise, tulejuhtimise või kahjustuste hindamise süsteemid;

d. lendkehade isesihitumis-, juhtimise või külgiirenduse jõusüsteemid.

Märkus 2. *Kategooria ML12 hõlmab relvasüsteeme, mis kasutavad üht järgmistest tõukejõududest:*

a. elektromagnetiline;

b. elektrotermiline;

c. plasma;

d. kerge gaas või

e. keemiline (kui seda kasutatakse koos mõnega ülalnimetatutest).

ML13

Soomustatud või kaitsevarustus ja -konstruktsioonid ning nende komponendid:

a. soomusplaadid, millel on mis tahes järgmine omadus:

1. mis on valmistatud vastavalt sõjalistele standarditele või spetsifikatsioonidele või
2. mis sobivad sõjaliseks kasutamiseks;

b. metallilistest või mittemetallilistest materjalidest või nende kombinatsioonidest koosnevad konstruktsioonid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliste süsteemide ballistiliseks kaitseks, ja nende spetsiaalsed komponendid;

c. kiivrid, mis on valmistatud vastavalt sõjalistele standarditele või spetsifikatsioonidele või võrreldavatele riigisisestele standarditele, ning nende spetsiaalsed komponendid, nt kiivri kest, vooderdis ja mugavuspadjad;

d. soomusvestid ja muu kaitseriietus, mis on valmistatud vastavalt sõjalistele standarditele või spetsifikatsioonidele (või nendega võrdväärsetele standarditele), ja nende spetsiaalsed komponendid.

Märkus 1. Punkt ML13.b hõlmab materjale, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud aktiivsoomuse lõhkeainete jaoks.

Märkus 2. Punkt ML13.c ei hõlma konventsionaalseid teraskiivreid, millele ei ole paigaldatud mis tahes tüüpi lisavarustust ning mis ei ole projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud mis tahes tüüpi lisavarustuse paigaldamiseks.

Märkus 3. Punktid ML13.c ja ML13.d ei hõlma kiivreid, soomusveste ega kaitseriietust, mida kasutaja kannab enda isiklikuks kaitseks.

Märkus 4. Kategooria ML13 hõlmab üksnes selliseid spetsiaalselt pommide kahjutukstegemisega tegelevatele töötajatele projekteeritud, valmistatud või määratud kiivreid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks.

NB 1. Vt samuti Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1A005.

NB 2. Soomusvestide ja kiivrite valmistamisel kasutatud kiud- või niitmaterjalide kohta vt Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C010.

ML14

„Spetsiaalvarustus sõjalisteks treeninguteks“ või sõjaliste stsenaariumide matkimiseks ja matkeseadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud kategoorias ML1 või ML2 loetletud relvadega treeningute läbiviimiseks, ning nende spetsiaalsed komponendid ja lisaseadmed.

***Tehniline märkus.** Mõiste „spetsiaalvarustus sõjalisteks treeninguteks“ hõlmab sõjalisi ründe-, lahinglennu-, radari sihtmärgi treeningsüsteeme, radari sihtmärgi genereerijaid, suurtüki treeningseadmeid, allveelaevade vastase sõjapidamise treeningsüsteeme, lennumatkeseadmeid (kaasa arvatud pilootide ja astronautide tsentrifuugitreeningsüsteemid), radarite, instrumentaallennu, navigatsiooni, raketistardi, sihtmärgi varustuse, droon-õhusõiduki, relvastuse ja piloodita õhusõiduki treeningsüsteeme, mobiilseid treeningsüsteeme ja treeningvarustust maapealseteks sõjalisteks operatsioonideks.*

***Märkus 1.** Kategooria ML14 hõlmab matkeseadmete kujutiseprojektoreid ja interaktiivse keskkonna süsteeme, kui need on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks.*

***Märkus 2.** Kategooria ML14 ei hõlma varustust, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud jahi- ja spordirelvade kasutamise treenimiseks.*

ML15

Pildistamise ja jälgimise ning vastumeetmete seadmed, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks, ning nende spetsiaalsed komponendid ja lisaseadmed:

- a. salvestuse ja pilditöötluse seadmed;
- b. kaamerad, fotovarustus ja filmitöötlusseadmed;
- c. kujutise võimendusseadmed;
- d. infrapuna- või soojuskujutise varustus;

e. kujutist edastavate radarite andurseadmed;

f. vastumeetmete seadmed või vastumeetmete vastased seadmed, mis on määratud kasutamiseks punktides ML15.a–ML15.e loetletud varustusega.

***Märkus.** Punkt ML15.f hõlmab varustust, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud halvendama sõjaliste kujutise tekitamise seadmete toimimist või nende töö efektiivsust või vähendama selliseid halvendavaid mõjusid.*

***Märkus 1.** Mõiste spetsiaalsed komponendid sisaldab kategoorias ML15 järgmisi komponente, kui need on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks:*

a. infrapunakujutise elektronoptilised muundurid;

b. fotokordistid (v.a esimese põlvkonna omad);

c. mikroanalplaadid;

d. kõrge valgustundlikkusega telekaamera saatetorud;

e. detektormassiivid (sh elektrooniliselt ühendatud või vahetu väljundiga süsteemid);

f. püroelektrilised telekaamera saatetorud;

g. pildistamis- ja jälgimisseadmete jahutussüsteemid;

h. elektrilise päästikuga fotokroomsed või elektrooptilised katikud kiirusega alla 100 μ s, v.a katikud, mis on kiirkaamera põhikomponendiks;

i. kiudoptilised kujutise inverterid;

j. liitpooljuht-fotokatoodeid.

***Märkus 2.** Kategooria ML15 ei hõlma „esimese põlvkonna kujutisvõimendeid“ või seadmeid, mis on spetsiaalselt*

projekteeritud, valmistatud või määratud ühilduma „esimese põlvkonna kujutisvõimenditega“.

NB! „Esimese põlvkonna kujutisvõimendeid“ sisaldavate relvasihikute klassifikatsiooni kohta vt kategooriaid ML1 ja ML2 ning punkti ML5.a.

NB! Vt samuti Euroopa Liidu kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkte 6A002a2 ja 6A002b.

ML16

Sepistused, valandid ja muud lõpetamata kaubad, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud kasutamiseks kategooriates ML1 kuni ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 või ML19 nimetatud varustuse jaoks.

Märkus. Kategooriat ML16 kohaldatakse lõpetamata kaupade suhtes, kui need on kindlaks määratavad materjali koostise, geomeetria või funktsiooni järgi.

ML17

Mitmesugused seadmed, materjalid ja andmekogud ning spetsiaalselt neile projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid:

a. sõltumatud sukeldumisaparaadid ja veealuse ujumise aparaadid:

1. suletud või poolsuletud ahelaga (hingamisõhu uuendamistsükliga) hingamisaparaadid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks (st spetsiaalselt projekteeritud või valmistatud mittemagnetiseeruvatena);
2. spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid, mis on ette nähtud avatud ahelaga hingamisaparaatide muutmiseks sõjaliselt kasutatavaks;
3. kaubad, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud eranditult sõjalise kasutamise otstarbel koos sõltumatute sukeldumisaparaatide ja veealuse ujumise aparaatidega;

b. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud ehitusseadmed;

c. abidetailid, pindkatted või töötlus, mis võimaldab muuta objekti radaritele või muudele anduritele raskesti avastatavaks (*signature suppression*) ning mis on projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks;

d. pioneertehtiline varustus, mis on projekteeritud, valmistatud või määratud kasutamiseks sõjategevuse piirkonnas;

e. robotid ja nende kontrollerid ning robotite tööorganid, millel on vähemalt üks järgmine omadus:

1. nad on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks;

2. neil on vahendid hürdovoolikute kaitseks ballistiliste kildude poolt põhjustatud läbivate vigastuste vastu (sh isetihenduvad voolikud) ja on mõeldud hürdovedelike kasutamiseks, mille leekpunkt on kõrgem kui 839 K (566 °C) või

3. nad on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud tööoperatsioonide täitmiseks elektromagnetilise impulsi (EMP) keskkonnas;

Tehniline märkus. Elektromagnetilise impulsi (EMP) all ei mõelda lähedalasuvatest seadmetest (nt masinad, seadmed või elektroonika) või äikesest tuleneva elektromagnetkiirguse põhjustatud tahtmatuid häireid.

f. „andmebaasid“ (parameetrilised tehnilised andmebaasid), mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks koos sõjaliste kaupade nimekirjas reguleeritud varustusega;

g. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud tuumaenergia tootmiseseadmed või tuumajõuseadmed, kaasa arvatud tuumareaktorid ja spetsiaalselt nendele sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud komponendid;

h. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud varustus ja materjalid, mille pindkate või töötlus võimaldab need muuta radaritele või muudele anduritele raskesti avastatavaks (*signature suppression*) ja mida ei ole loetletud mujal sõjaliste kaupade nimekirjas;

i. matkeseadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjalise otstarbega tuumareaktoritele;

j. mobiilsed töökojad, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjalise varustuse teenindamiseks;

k. välitingimustes kasutatavad elektrigeneraatorid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või „kohandatud“ sõjaliseks kasutamiseks;

l. konteinerid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või „kohandatud“ sõjaliseks kasutamiseks;

m. parved, mida ei ole loetletud mujal sõjaliste kaupade nimekirjas, sillad ning pontoonid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sõjaliseks kasutamiseks;

n. katsemudelid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud kategooriates ML4, ML6, ML9 ja ML10 loetletud toodete arendamiseks;

o. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud laserkaitsevarustus (nt silmade või sensorite kaitse);

p. kütuseelemendid, mida ei ole nimetatud mujal sõjaliste kaupade nimekirjas ja mis on spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud.

Tehniline märkus 1. Kategoorias ML17 tähendab mõiste „andmebaas“ (parameetiline tehniline andmebaas – parametric technical database) sõjalise sisuga tehnilise teabe andmekogu, mille kasutamine võib tõhustada sõjalise varustuse või seadmete jõudlust.

Tehniline märkus 2. Kategoorias ML17 tähendab mõiste „kohandatud“ mis tahes struktuurilist, elektrilist, mehaanilist või muud muudatust, mis annab mittesõjalise otstarbega objektile sõjalise võimekuse, mis on võrdväärne spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud objekti sõjalise võimekusega.

ML18

Tootmisvarustus ja selle komponendid:

a. tootmiseseadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliste kaupade nimekirjas loetletud kaupade „tootmiseks“, ja nende spetsiaalsed komponendid;

b. spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või selleks määratud katsekeskkonna rajatised ja nendele spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud varustus sõjaliste kaupade nimekirjas loetletud kaupade sertifitseerimiseks, kvaliteedi hindamiseks või katsetamiseks.

Tehniline märkus. Kategoorias ML18 tähendab mõiste „tootmine“ toote väljatöötamist, ülevaatust, valmistamist,

katsetamist ja kontrolli.

Märkus. *Punktid ML18.a ja ML18.b hõlmavad järgmisi seadmeid:*

a. pideva töörežiimiga nitraatorid;

b. tsentrifugaalkatseaparatuur või -seadmed, millel on mis tahes järgmine omadus:

1. ajami või ajamite summaarne nimivõimsus üle 298 kW (400 hj);

2. võime taluda kasulikku koormust 113 kg või üle selle või

3. võime anda tsentrifugaalkiirendus 8 g või üle selle kasuliku koormuse puhul 91 kg või üle selle;

c. kuivatuspressid;

d. tiguekstruuderid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjalise otstarbega lõhkeainete ekstrudeerimiseks;

e. lõikeseadmed ekstrudeeritud paiskelõhkeainete mõõtu lõikamiseks;

f. katmistrumlid (sweetie barrels) diameetriga 1,85 m või üle selle ja kasuliku koormusega üle 227 kg;

g. pidevvoolusegistid tahkete paiskelõhkeainete või raketikütuste jaoks;

h. hüdromehaanilised veskid sõjalise otstarbega lõhkeainete peenestamiseks või jahvatamiseks;

i. seadmed punktis ML8.c.8 loetletud metallipulbri osakeste kerakujulisuse ja ühtlase osakeste suurusjaotuse saavutamiseks;

j. konvektsioonvoolukonverterid punktis ML8.c.3 loetletud materjalide konversiooniks.

ML19

Suunatud energia relvasüsteemid, nendega seotud või nende vastumeetmete varustus ja katsemudelid ning nende

spetsiaalsed:

- a. laserit kasutavad süsteemid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud sihtmärgi hävitamiseks või selle tegevuse katkestamiseks;
- b. elementaariosakeste kiirtesüsteemid, mis on võimelised sihtmärgi hävitama või selle tegevuse katkestama;
- c. suure võimsusega raadiosagedussüsteemid (RF), mis on võimelised sihtmärgi hävitama või selle tegevuse katkestama;
- d. varustus, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud punktides ML19.a – ML19.c nimetatud varustuse avastamiseks, identifitseerimiseks ja sellise varustuse vastaseks kaitseks;
- e. kategoorias ML19 nimetatud süsteemide, varustuse ja nende komponentide füüsilised katsemudelid;
- f. laserisüsteemid, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud põhjustama nägemise kaotust palja silmaga või silmanägemist korrigeerivate seadmetega vaatamisel.

Märkus 1. *Kategoorias ML19 nimetatud suunatud energia relvasüsteemide hulka kuuluvad süsteemid, mille võimekus tuleneb järgmiste seadmete kontrollitud kasutamisest:*

- a. *laserid, mis on piisava võimsusega tavalaskemoonaga võrreldava hävitusvõimsuse saavutamiseks;*
- b. *osakeste kiirendid, mis tekitavad laetud või neutraalsete osakeste hävitava toimega voo;*
- c. *kõrge impulsi või keskmise võimsusega raadiosagedusliku voo allikad, mille tekitatav väli on küllaldase tugevusega eemal asetseva sihtmärgi elektroonika töökõlbmatuks muutmiseks.*

Märkus 2. *Kategooria ML19 hõlmab järgmisi seadmeid, kui need on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud suunatud energia relvasüsteemidele:*

- a. *primaarenergia tootmise, energia salvestamise, lülitus-, toite regulatsiooni ja kütusekäsitlusseadmed;*
- b. *sihtmärgi otsimise ja jälgimise süsteemid;*

- c. süsteemid, mis on võimelised hindama sihtmärgi kahjustusi, hävitamist või missiooni katkestamist;
- d. varustus kiirte käsitlemiseks, levitamiseks ja suunamiseks;
- e. kiire kiirejuhtimisvõimega varustus kiireks töötamiseks mitme sihtmärgiga;
- f. adaptiivoptika ja faasikonjugaatorid;
- g. negatiivsete vesinikioonide voo allikad;
- h. «kosmosekindlad» kiirendiosad;
- i. negatiivsete ionivoogude kombineerimise seadmed;
- j. seadmed kõrge energiaga ionivoo juhtimiseks ja suunamiseks;
- k. „kosmosekindlad“ metallikiled vesiniku isotoopide negatiivsete ionide voogude neutraliseerimiseks.

ML20

Krüogeenne ja “ülijuhtiv“ varustus ning spetsiaalselt selle jaoks projekteeritud, valmistatud või määratud komponendid ja lisaseadmed:

a. varustus, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või konfigureeritud paigaldamiseks sõidukitele nende sõjaliseks rakendamiseks maal, vees, õhus või kosmoses ja mis on võimeline töötama sõiduki liikumise ajal ning tootma või säilitama temperatuuri alla 103 K (−170 °C);

***Märkus.** Punkt ML20.a hõlmab mobiilseid süsteeme, mis sisaldavad või kasutavad mittemetallilist või mitteelektrilist juhtivast materjalist valmistatud lisaseadmeid või komponente nagu plastid või epoksüüdimmutusega materjalid.*

b. “ülijuhtivad“ elektriseadmed (pöördmehhanismid ja transformaatorid), mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või konfigureeritud paigaldamiseks sõidukitele nende sõjaliseks rakendamiseks maal, vees, õhus või kosmoses ja mis on võimelised töötama sõiduki liikumise ajal.

***Märkus.** Punkt ML20.b ei hõlma hübriidseid unipolaarseid alalisvoolugeneraatoreid, millel on tavalised ühe poolusega metallrootorid, mis pöörlevad ülijuhtiva mähise tekitatud magnetväljas, kui need mähised on generaatori ainus ülijuhtiv osa.*

ML21

Tarkvara:

a. tarkvara, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliste kaupade nimekirjas loetletud varustuse, materjalide või tarkvara arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks;

b. punktis ML21.a nimetamata muu spetsiaalne tarkvara:

1. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud tarkvara, mis on spetsiaalselt ette nähtud sõjaliste relvasüsteemide modelleerimiseks, matkimiseks või hindamiseks;

2. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud tarkvara, mis on spetsiaalselt ette nähtud sõjaliste operatsioonide stsenaariumide modelleerimiseks või matkimiseks;

3. tarkvara, mis võimaldab kindlaks määrata konventsionaalse, tuuma-, keemia- või bioloogilise relva kasutamisest tulenevaid mõjusid;

4. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud tarkvara, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud või määratud juhtimise, side ja luure (C³I) või juhtimise, side, infotehnoloogia ja luure (C⁴I) rakendustes kasutamiseks;

c. punktis ML21.a või ML21.b nimetamata tarkvara, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud selleks, et võimaldada sõjaliste kaupade nimekirjas loetlemata varustusel täita sõjaliste kaupade nimekirjas loetletud varustuse sõjalisi funktsioone.

ML22

Tehnoloogia:

a. punktis ML22.b nimetamata tehnoloogia, mis on vajalik sõjaliste kaupade nimekirjas loetletud kaupade arendamiseks,

tootmiseks või kasutamiseks.

b. Tehnoloogia:

1. tehnoloogia, mis on vajalik sõjaliste kaupade nimekirjas loetletud kaupade tootmiseseadmete projekteerimiseks, kokkupanekuks, tööshoidmiseks, hooldamiseks ning parandamiseks, isegi kui selliste tootmiseseadmete komponendid ei ole sõjaliste kaupade ühises nimekirjas loetletud;

2. tehnoloogia, mis on vajalik väikerelvade arendamiseks ja tootmiseks, isegi kui seda kasutatakse vanade väikerelvade reproduktsioonide tootmiseks;

3. tehnoloogia, mis on vajalik punktides ML7.a–ML7.g nimetatud toksiliste toimeainete, vastava varustuse või komponentide arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks;

4. tehnoloogia, mis on vajalik punktis ML7.h nimetatud biopolümeeride või spetsiaalsete rakukultuuride arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks;

5. tehnoloogia, mis on vajalik punktis ML7.i.1 nimetatud biokatalüsaatorite inkorporeerimiseks sõjalistesse kandeainetesse või sõjalisse materjali.

Märkus 1. Tehnoloogia, mis on vajalik sõjaliste kaupade nimekirjas loetletud kaupade arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks, kuulub sõjaliste kaupade nimekirja reguleerimisalasse ka siis, kui seda kasutatakse sõjaliste kaupade nimekirjas loetlemata kaupade suhtes.

Märkus 2. Kategooriat ML22 ei kohaldata järgmise suhtes:

a. tehnoloogia, mis on minimaalselt vajalik sõjaliste kaupade nimekirjas loetlemata kaupade või kaupade, mille eksport on lubatud, paigaldamiseks, käitamiseks, hooldamiseks (kontrollimiseks) ja parandamiseks;

b. tehnoloogia, mis on üldkasutatav, baasteadusuuring või minimaalne vajalik teave patenditaotlusteks;

c. tehnoloogia, mida kasutatakse tsiviiltranspordivahendite jõusüsteemide magnetilises induktsioonis.

EST1

Varustus ja testimisseadmed, muud kui kategoorias ML11, punktis ML12.b, ML17.n või ML19.e loetletud seadmed, mis on spetsiaalselt projekteeritud, valmistatud, määratud või kohandatud sõjaliste kaupade arendamiseks.

EST2

Muud riigi julgeoleku ja avaliku turvalisuse tagamiseks (sh massirahutuste ohjamiseks) kasutatavad kaubad:

a. akustikaseadmed, mille tootevalmistaja on lugenud kasutuskõlblikuks massirahutuste ohjamise eesmärgil, ja nende spetsiaalsed komponendid;

b. kaitsekilbid ja ballistilised kaitsed massirahutuste ohjamise tarbeks ja nende spetsiaalsed komponendid;

c. ahelad, mis on ette nähtud inimeste tegevusvabaduse piiramiseks ning mille pikkus kinnises olekus (mõõdetuna koos ketiga) ühest käeraua välisäärest teise käeraua välisääreni jääb vahemikku 240 mm kuni 280 mm;

d. veekahurid ja nende spetsiaalsed komponendid;

e. spetsiaalsed massirahutuste ohjamiseks projekteeritud, valmistatud või määratud sõidukid ning nende spetsiaalsed komponendid;

f. kaasaskantavad massirahutuste ohjamiseks või enesekaitseks määratud elektrišokki põhjustavad vahendid (näiteks elektrišokkilbid, -nuiad, -püssid ja -noolepüssid) ja nende spetsiaalsed komponendid;

g. teleskoopnuiad.